

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *B. J.*

Cím: *Pesti séta.*

Forrás: *Magyar hírlap 1915*

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő "1915"

Személy

Helyszám

A Magyar Hírlap eredeti tárcája.

A háboru óta sokkal több időt töltünk az utcán naponként, mint ahogy békében tettük. Csoportosan járkálnak az emberek, családosan, barátsági összetalálkozással, pontos időkben, amikor egyik mozielőadás végződik és a másik kezdődik, színházi előadások kezdetekor és végekor, orfeum és varieté-produkciók elkezdésekor és bevégezésekor egyes helyeken tömegek tolongnak a járdákon. Ezek az utcára jutók határozott program-tömegek, ők tudják, hogy hova mennek és hogyha valahonnan jönnek, tudják, hogy hová fognak menni, élénken hangosak, jókedvűek, a szemök tüze nyugodt boldogságnak a lángolása. Ők tudják, hogy hol lehet jól mulatni, kellemesen vacsorázni, modern táncokat látni. Ők azok, akik megrögzítik ama budapesti hangulatot, hogy talán nincs is háboru.

De a tömegek között vannak és mind többen, napról-napra, estéről-estére nagyobb számban egyedül járkálók, akik némán vegyülnek a hangos, családi és boldog tömegekbe. Ők az ödöngők, akik lassan járnak, meg-megállanak, ide is, oda is mintha már be akarnának menni, már-már a küszöbön van a lábuk, de megint visszahúzzák és tovább is az utcán maradnak. Kabátos emberek, ama kopott urak, akikről egyszer már szólottam és kishivatalnokok, továbbá ugynevezett alkalmazottak, diákok, akiknek koszthelye megszűnt, hisz még a Mensa Académica is beszüntette a kosztadást a drágaság miatt, mintha

bizony nem éppen drágaság idején lenne nagyobb szüksége a diáknak valamely olcsóbb ellátásra, mint olcsó időben, amikor nem is kell okvetlen Mensa ahhoz, hogy pár hatosból a jó étvágyu diák ebédelhessen. És leginkább déli időben így láthatni ödöngeni irodista leányokat, akik hiába mennének haza, otthon nincs ebéd, hát csak így-ugy kellene valamiféle kis ennivalót vásárolni. Masamód üzletek penészvirágai, kiknek kezét összebezi a tü, ott hullámoznak a Belváros utcáin és az Andrassy-uton, éhes, sovány arcukból kidülled nagy szemük. És napszámosok falatoznak a pálinkásboltok környékén jóízűen, sok ur, aki arra felé ödöng, megirigyli nagy darab szalonnájukat, kövér ugorkájukat, amihez nincs szükségük háromszobás lakásra az asszony és a felnőtt tennisz-leányok részére.

A magánosan az utcán lévők gondolkozó arca leginkább az élelmiszerüzletek, hentesboltok, gyümölcsös kofák irányába mered. Az arcon kiütődik a számokkal való viaskodás: mit kellene venni és mennyiért, van-e elég pénz és mennyit lehetne belőle költeni, hogy holnapra is maradjon. Öt deka magyar sonkát kellene venni ötven fillérből, de vajjon tegnap óta nem drágult-e meg a magyar sonka dekája egy fillérral és akkor fuccs a számítás, nem marad kenyérre, pedig kenyérre is kellene maradnia hat fillérnek, ha az illetőnek csak ötvenhat fillérje van és ha egy fillérral megdrágult a sonka, akkor csak egy fillér maradna kenyérre, azon pedig nem lehet kenyeret kapni. Többféle illemszabály érvénytelenné vált, magamagától megszűnt.

Például hogy üzletekben a belépő vásárlót köszöntéssel kell fogadni. Most a vásárló köszön előre és pedig a legalázatosabb hangon és nem szabad haragudnia, hogyha a köszöntését nem viszonzozzák. Az sem érvényes, hogy utcán nem illik enni. A szegények bizony elfogyasztják kis élelmüket az utcán járkálva, vagy a villamoson. Többnyire azonban igen nehezen határozzák el magukat az ödöngők a vásárlásra. Hisz éppen e miatt járkálnak és álldogálnak olyan bizonytalanul és olyan hosszú időig, néha órákon át, amíg az üzleteket lassanként a nagyobb utcákban becsukják és ők lekerülnek a mellékutákba és bevásárolják ott a maradékot, amivel aztán rohannak is hazafelé, hogy kapuzárás előtt otthon legyenek, megtakarítsák a tiz fillér kapupénzt, mert ámbár tiz fillérért alig valamit, leginkább semmit se lehet vásárolni, tiz fillér mégis nagy pénz, mert tiz fillérből már vásárlóképessé fejlesztheti magát a számító egyén ur, alkalmazott, diák és masamódleány.

A vigalmas tömegek még sokáig élénkké, hangossá teszik az utcákat, melyekre az éjsötétje borul. De a jó mód árnyékai mind hosszabbaknak találják az utakat, miként öreg emberek, akik tapasztalják, hogy az utak egyre hosszabbak és a lábak egyre rövidebbek.

És lassanként eltűnnek az ödöngő, gondterhes arcu emberi árnyékok, hogy holnap újra kezdjék azt, amit ma félbehagytak, a tanács-talan botorkálást, a sivár számolgatást.

B. J.